

ZIEMIA RZESZOWSKA i JAROSŁAWSKA

czasopismo narodowe.

PRENUMERATA : przesyłką
poczt.
W Polsce miesięcznie: 80 gr.
w Ameryce rocznie: 2 dolary.

Cena
numeru **20 groszy**

Wychodzi każdego piątku.

Rękopisów nie zwraca się, listów bezimiennych nie przyjmuje.

OGŁOSZENIA :

Za miejsce wiersza millimetrowego
Na pierwszej stronie . . . 60 gr.
W tekście . . . . . 40 " "
Nadstawione . . . . . 20 " "
Ogłoszenia . . . . . 10 " "
Kolumna 3-linowa.

OGŁOSZENIA przyjmuje i dzieł inzeratowy prowadzi biuro w DRUKARNI UDZIAŁOWEJ ul. 3 Maja 9.

Adres Redakcji ul. 3-go Maja 9. - Konto czekowe w P. K. O. Nr. 142.472.

Przedruk dozwolony tylko z powołaniem się na „Ziemię Rzeszowską“

TREŚĆ: Najpotężniejsza instytucja społeczna — Zamordowanie sekretarza Stron. Narod. — »Polsko żydowski komitet dobrej woli« — Akademia ku czci Królowej Jadwigi — Nadstawione — Kronika.

NAJPOTĘŻNIEJSZA INSTYTUCJA SPOŁECZNA

880.000 członków

W roku bieżącym upływa 10 lat od chwili powstania L. O. P. P-u, organizacji społecznej, najpotężniejszej w Polsce, jednoczącej w swych szeregach przeszło 880.000 członków. Cele Ligi znane są każdemu niemal człowiekowi w Polsce. Liga mianowicie przygotowuje społeczeństwo do obrony przeciwlotniczo-gazowej i wpaja w szerokie masy uświadomienie o niebezpieczeństwie, jakie niesie za sobą przyszła wojna.

Cele Ligi

L. O. P. P. rozwinął olbrzymią propagandę, zarówno zapomocą słowa żywego, jak i drukowanego, filmów, przedróżczy i specjalnych tablic propagandowych. Kursy, organizowane przez L. O. P. P. w różnych częściach kraju, tworzą kadry instruktorów, którzy wyruszają pomiędzy obywateli, propagując

z jednej strony hasła Ligi, z drugiej znów zajmując się organizowaniem obrony, przeciwgazowej L. O. P. P. wydaje poza to własny organ prasowy, miesięcznik, »Lot Polski«, podający wieści z Polski i z całego świata, z dziedziny lotnictwa, i obrony przeciwgazowej. Poza to L. O. P. P. subwencjonuje również wydawnictwo oficjalne polskich aroklubów, miesięcznik »Skrzydłata Polska«, poświęcony specjalnie propagandzie sportu i turystyce lotniczej. Na wzór zagranicy, wydawane są specjalne pisma miesięczne, dostarczające wiadomości z całego świata, z dziedziny wyłącznie obrony przeciwlotniczej i chemicznej, techniki walki i obrony, wynalazków oraz nowych patentów. Jest to »Biuletyn Gazowy«, który znaleźć się powinien w każdej fabryce, w szkołach i u wszystkich tych, kogo obrona kraju żywiej obchodzi.

Tydzień lotniczy

W związku z 10-leciem istnienia tej popularnej i wielce potrzebnej, placówki społecznej, od 14 do 21 maja r. b. odbędzie się na terenie całej Polski X jubileuszowy »Tydzień Lotniczy i przeciwlotniczo-gazowy«, organizowany przez L. O. P. P. Wielka ta impreza będzie miała na celu popularyzowanie idei L. O. P. P. wśród najszerszych warstw społeczeństwa, zwiększenie liczby stałych członków, jednorazowe wydatne zasilenie funduszy instytucji drogą dobrowolnych ofiar, sprzedarzy odznak i mareczek.

Widzimy przeto, że tegoroczny tydzień lotniczo-gazowy w Warszawie, a niewątpliwie i w całym kraju, przyjmie olbrzymie rozmiary i napewno przyczyni się wydatnie do rozszerzenia idei Ligi wśród szerokich warstw społeczeństwa.

Zamordowanie b. sekretarza Stron. Narod. Okręgu rzeszowskiego.

Wszyscy, którzy się stykali z pracą Stronnictwa Narodowego mają zapewne w pamięci sympatyczną postać młodego człowieka mgra praw Jana Chudzika, który spełniał do r. 1030 funkcję sekretarza okręgu rzeszowskiego S. N.

Padł na posterunku w sile wieku zamordowany skrytobójczo, jak świadczą ostatnie wiadomości.

W niedzielę, dnia 14 bm. odbył się w Brzozowie wiec posłów z B. B., Galicy i Matuszki. Pod Brzozowem w Dydni i Grabownicy na wiecach Str. Narodowego przemawiał pos. St. Ry-mar z obu sekretarzami Stronnictwa magistrem prawa Janem Chudzikiem i mjr. Wł. Owocem. Po wiecach trzej działacze narodowi wrócili do

Brzozowa i zatrzymali się na plebanji u ks. Kaz. Dutkiewicza na kolacji. Około godz. 10 m. 30 Chudzik i mjr. Owoc opuścili dom księdza w towarzystwie rejeata Gwóźdź, udając się do miasta. Poseł Ry-mar pozostał natomiast na plebanji, gdzie miał przenoćować. Pożegnanie z gospodarzami plebanji i gośćmi nastąpiło na werandzie. Po odejściu mgr. Chudzika i mjr. Owoca, pos. Ry-mar w towarzystwie ks. Dutkiewicza zatrzymali się jeszcze na werandzie. Po krótkiej chwili usłyszeli odgłos dwóch strzałów i krzyk: »Ratunku, księdza!« Na to wybiegli z plebanji ks. Dutkiewicz, jego kuzynka i poseł Ry-mar. Oczom ich przedstawił się taki widok: u końca ciemnej uliczki leżeli: mgr. Chudzik i z trudem unoszący się z ziemi mjr. Owoc. W tym samym

momencie nadbiegł rejent Gwóźdź, który wyprzedził obydwu towarzyszy i oddalił się o kilka kroków. Mgr. praw Chudzik nie dawał znaku życia, a obficie broczącego krwią mjr. Owoca przeniesiono na plebanję. Przybyli natychmiast wezwani lekarz pow. dr. St. Piłszak, dr. Barcikowski, dr. St. Lusthaus, którzy stwierdzili śmierć mgr. Chudzika. U mjr. Owoca stwierdzono 21 ran, zadanych śrutem w płuca i opłucną i związane z tem silny krwotok.

Ś. p. mgr. Jan Chudzik został trafiony nabojem śrutowym w tył głowy w t. zw. mózdzek. Mjr. Owoca przewieziono natychmiast do szpitala w Sanoku.

Do tej chwili, winowajcy ohydnej zbrodni, nie zostali ujawnieni.

Polsko-żydowski komitet dobrej woli.

Pomimo zdemaskowania skąd pochodzą i jaki cel mają pogłoski o szansach nowej pożyczki polskiej w Ameryce w sumie 50 milionów dolarów, prasa żydowska dalej szantażuje opinię publiczną obietnicami pożyczkowymi. Warunkiem nowej pożyczki jest wystąpienie Polski w obronie Żydów niemieckich przeciw Hitlerowi.

Wykazaliśmy już, że tę pożyczkę obiecuja Żydzi „polscy”, mieszkający w Ameryce, już od 3 lat i że jej dać nie mogą, bo sami pieniędzy nie mają, a wpływ ich na amerykańskie, nawet żydowskie, koła finansowe jest żaden. Pogłoski o pożyczce są grą polityczną Żydów.

W pierwszych miesiącach roku 1930 powstał w Nowym Jorku komitet pod nazwą „Komitet Dobrej Woli Żydów i nieżydów polskiego pochodzenia”. Organizacja ta miała na celu opracowanie i przeprowadzenie programu zbliżenia polsko-żydowskiego, oraz rozwiązania problemu współżycia polsko-żydowskiego na terenie Polski.

Wspomniana Federacja Żydów polskich nie posiada w Ameryce żadnych wpływów i jest lekceważona przez żydostwo, pochodzące z innych krajów, przede wszystkim z Niemiec.

Większość członków polskich na zebraniu nie uczęszczała, okazując obojętność do tej sprawy. Zgodzili się oni należeć do komitetu tylko z grzeczności dla konsula generalnego dr. Marchlewskiego, w przekonaniu że skoro on sprawę tę prowadzi, to musi ona leżeć w płaszczyźnie interesów Polski.

Strona żydowska komitetu bezzwłocznie postawiła żądanie, by rząd polski wystosował do Federacji Żydów Polskich i do American Jewish Congress zaproszenie na konferencję, na której Żydzi amerykańscy przedłożyliby swe żądania i która opracowałaby plan wytyczny polityki rządu polskiego w stosunku do ludności żydowskiej.

Innymi słowy postawili się w roli czynnika równego państwu, prowadzącego w niem rokowania w sprawie bytu pewnej grupy obywateli tegoż państwa.

W lecie 1930 roku te żądania konferencji z rządem polskim przybrały formę bardziej natarczywą. Żydzi postawili nawet wówczas ultimatum, grożąc, iż jeśli żądana konferencja się nie odbędzie w ciągu miesiąca września, to przedłożą oni na konferencji American Jewish Congress, w październiku, raport Polsce nieprzychylny, z drugiej strony w razie spełnienia ich żądania obiecywali „gruszki na wierzbie” pod po-

stacią owej 50-milijonowej pożyczki. Chodziło im najwidoczniej o pochwalenie się na tym kongresie, że zdołali oni zmusić rząd polski do kapitulacji i że wywalczyli sobie możność dyktowania Polsce warunków. Zaproszenie nie nadeszło i Żydzi spełnili swą groźbę: raport na kongresie był w Polsce wysoce nieprzyjazny, w odróżnieniu od sytuacji Żydów w Rosji, Rumunii i Niemczech, którą przedstawiono jako znacznie lepszą.

Na najbliższym zebraniu komitetu, po owej konferencji żydowskiej, niektórzy Polacy podnieśli nanowo, już poprzednio wysuniętą a przez Żydów systematycznie pomijaną, koncepcję dokładnego przestudjowania problemu żydowskiego w Polsce, a to celem zbadania natury antysemityzmu polskiego i rzekomo złego stanu ekonomicznego żydostwa polskiego, a w szczególności kwestji, o ile stan ten jest wynikiem antysemityzmu.

Żydzi pozornie na ten wniosek się zgodzili. W rezultacie jednak cała ta akcja ograniczyła się do jednego tylko referatu, wygłoszonego przez stronę polską, na temat rzekomego ucisku Żydów przez podatki. Żydom ten projekt nie dogadzał, natomiast nastawała nadal na konieczność konferencji z rządem polskim. Ponieważ do tego nie dochodziło, rozpoczęła się kampanja oszczercza, która przybrała nader silną formę na wiecach żydowskich i na konferencji Federacji Żydów polskich w lecie 1931 r. Polska była gwałtownie atakowana na tych konferencjach przez żydowskich członków komitetu „Dobrej Woli”. Odpowiednie komunikaty były rozsyłane i ogłaszane w prasie.

Wówczas członkowie polscy komitetu zebrali się oczywiście bez udziału konsula generalnego dr. Marchlewskiego, i postanowili zarządzić, aby komitet ogłosił rezolucję, potępiającą oświadczenie Federacji Żydów polskich, grożąc w przeciwnym razie ustąpieniem i rozwiązaniem komitetu. Po długich targach Żydzi zgodzili się na bardzo blade oświadczenie, usprawiedliwiające deklaracje żydowskie „gorączką” i podnieceniem, które charakteryzują wszystkie konferencje i które skłoniły bardziej zaparczywe elementy do uchwalenia pewnych pożałowania godnych rezolucyj.

Pomimo obietnicy zamieszczenia tego komunikatu w prasie, Żydzi żądany kroków nie powzięli i sprawa zakończyła się, jak zwykle. Na tem „Komitet Dobrej Woli” zakończył swą nie-

chlubną egzystencję obelgą rzuconą w twarz Narodowi Polskiemu, a wraz z nim zamilkły oferty pożyczki, na które dawali się nabierać tylko ludzie bardzo naiwni, nie mający pojęcia o stosunkach amerykańskich.

AKADEMJA ku czci Królowej Jadwigi

Akademję zorganizowały Sodalije Marjańskie: Pań, Panów, Nauczycielek i Panien w ubiegłą niedzielę. W program dnia weszło uroczyste nabożeństwo, które odprawił ks. Infułat Tokarski, w czasie którego wygłosił X. dr. Jąłowicz okolicznościowe kazanie, kreśląc przed słuchaczami powolne i nieraz dramatyczne wznoszenie się duszy Jadwigi do Boga. Wieczorem odbyła się w sali Sokoła przemila akademja na cześć tejże królowej.

Zagait akademję X. Infułat Tokarski, podkreślając w przemowie bardzo silnie łączność obu pierwiastków w Jadwidze, religijnego i patriotycznego i wykazując korzyści religijno-moralne i polityczne dla kościoła i państwa w ewentualnej beatyfikacji Jadwigi. Następnie pod batutą prof. Przystasia odśpiewał chór Sem. naucz. żeńskiego przy współudziale sodalisek, bogatą w treść i w artystyczną formę stosowną kantatę przy jej zupełnie poprawnym wykonaniu.

W odczycie o Królowej Jadwidze, pod każdym względem doskonałym, przedstawił życie Królowej na tle współczesnych stosunków religijnych, politycznych i dynastycznych prof. dr. Adam Przyboś, podkreślając silnie w jej życiu momenty duchowe, niezwykłe w Jadwidze, szczególnie w porównaniu do ówczesnych, zasiadających na tronach kobiet. Również doskonały kwartet smyczkowy złożył prof. Przystaś, prowadzony znakomicie przez artystę muzyka Landua,

Wielką a przemiłą niespodzianką zrobiła publiczności p. dyr. Kulpińska wystawieniem pod swoją reżyserją dwóch obrazów scenicznych z życia Królowej Jadwigi.

W grze, w której brały udział przeważnie sodaliski wybijała się p. Grodecka w roli królowej.

Przepiękną stanowiła scena ładnie ubrana przez p. Starego.

Pieśnią „Boże Coś Polskę”, odśpiewaną przez niebardzo licznie zgromadzoną publiczność

Dr. Marjan Nowiński — (Tryńcza).

OCHRONA PRZYRODY

IV.

O znaczeniu parków dla turystyki nie potrzebuję dodawać. Nasz pierwszy park narodowy w Białowieży jest tak licznie odwiedzany, że za ostatni rok, dał znaczny, czysty zysk.

Parki narodowe winny być przytem i szkołą dla turystyki. Winny wykształcić typ turysty, podziwiającego przyrodę, ale i szanującego ją. Dla takich, którzy umieją tylko bezmyślnie tępić napotykaną zwierzęta i rośliny, lub niszczyć piękno przyrody przez zaśmiecanie jej i oszpecanie zwrokowe i słuchowe, miejsca w nich niema i być nie może. Specjalną wagę do tego ostatniego zagadnienia musimy przykładać my Polacy. Mamy między sobą około cztery miliony semickiej mniejszości, której jedną z cech było zawsze oderwanie się od ziemi, brak uczucia i zrozumienia dla przyrody i traktowanie jej zawsze tylko jako przedmiotu eksploatacji. Dlatego rodzaju obywateli bramy naszych parków narodowych są zamknięte. Tembardziej, że wśród społeczeństwa polskiego odgrywają oni rolę analogiczną do roli kota w polskiej przyrodzie.

Rezerwaty powstają, albo z dobrej woli mądrych i kulturalnych obywateli, którzy dobrowol-

nie ograniczają swoje prawa własności w stosunku do obszarów chronionych, bądź też przymusowo, w drodze odpowiedniego orzeczenia władz.

Obecnie mamy w Polsce 121 rezerwatów większych i mniejszych, oprócz znacznej ilości projektowanych. Wymienię rezerwaty położone najbliższej Rzeszowa:

- 1). rezerwat leśny Jasiennica Rosielna w pow. Brzozowskim, dla ochrony cisa.
- 2). " " „Modrzyna” w Barwinku koło Dukli, w pow. Krośnieńskim dla ochrony modrzewia polskiego.
- 3). " " „Las klasztorny” pod Leżajskiem, chroniący resztki „Puszczy Sandomierskiej”.
- 4). projektowany rez. leśny w Brzozie Królewskiej chroniący resztki „Puszczy Sandomierskiej”.
- 5). " rez. skalny „Prządki” w Odrzykoniu, koło Krosna, chroniący oryginalne skałki piaskowcowe.
- 6). " rezerwat dla ochrony stanowiska Azalei pontyńskiej w Woli Zarczyckiej koło Leżajska.

Polska cała pokryta jest siecią współpracowników i delegatów Państwowej Rady Ochrony Przyrody. Do nich należy inwentaryzacja zabytków, do nich czuwanie nad zabytkami już znanymi. Sami jednak delegaci nie potrafią zrobić wiele, bez pomocy ze strony społeczeństwa. Dlatego duże znaczenie ma akcja propagandowa, a w niej niepoślednie miejsce zajmuje prasa.

Im szerzej rozchodzić się będzie idea ochrony przyrody, im więcej zrozumienia znajdziemy my, jej pracownicy, w szerokich kołach narodu, tem większa nadzieja, że nie zmarnujemy dziedzictwa, otrzymanego w spadku po dawnych pokoleniach, że zabytki naszej polskiej przyrody przeżyją nienaruszone pokoleniom przyszłym.

Nietylko tradycja historyczna, nietylko język i religja stanowią lepiszcze, łączące ludzkie gromady w jedną całość i tworzące z nich jeden naród. Jedną z więzi najważniejszych jest umiłowanie własnej ziemi, umiłowanie ojczyzny przyrody. Nauczmy się ją szanować i cenić, a przyczynimy się do wzmocnienia naturalnych podstaw bytowania narodu, do wzmocnienia jego siły i odporności. Jest to naszym elementarnym obowiązkiem.

W sprawach ochrony przyrody wszelkich wyjaśnień udziela Biuro Państw. Ochrony Przyrody Kraków ul. Lubicz 46. Tamże mieści się redakcja rocznika „Ochrony Przyrody” i innych wydawnictw.

na sali, zakończono tę naprawę przemiał. sprawnie kierowaną przez p. Pelca i prof. Jana Przybosię akademję.

Sodaliojęm należy się od społeczeństwa rzeszowskiego, prawdziwe, szczere i nieklamane podziękowanie

Uczestnik

KRONIKA JAROSŁAWSKA

Z kroniki żałobnej.

Dnia 12 maja b. r. zmarł, w Przeworsku, ś. p. Dr. KAZIMIERZ JAROSIEWICZ, adwoka i radny miasta Przeworska, przeżywszy lat 46

Dnia 13 maja b. r. zmarł nagle, w Jarosławiu JÓZEF MEISENHELDER, urzędnik państwowy, przeżywszy lat 45.

Jubileuszowy tydzień L. O. P. P. Z okazji rozpoczęcia się X tygodnia L. O. P. P. Jarosław bierze silny udział w manifestacji swych uczuć patriotycznych i stwierdza, że z całym Narodem jest gotów, w myśl hasła „Bądźmy gotowi”, odeprzeć wszystkie zamachy naszych wrogów na na granice Państwa. Tydzień jubileuszowy rozpoczął się w sobotę 13 b. m. capstrzykami orkiestr I i II gimnazjum oraz 39 p. p. Punktem kulminacyjnym była ubiegła niedziela: po nabożeństwie, referat propagandowy na rynku wygłosił prof. Petela poczem rozwinął się długi pochód wszystkich szkół z orkiestrami. W pochodzie niesiono liczne transparenty propagujące znaczenie i potrzebę L. O. P. P. prócz tego młodzież niosła bardzo liczne modele aparatów lotniczych, własnoręcznie wykonane. Po pochodzie od g. 11-12.30 odbył się koncert muzyki 39 p. p. przed budynkiem Banku Polskiego. W czasie tych uroczystości rozrzucono ulotki propagandowe.

3 Majowa zbiórka uliczna na T. S. L. dała w tym roku 461 zł. 29 gr. zaś zbiórka w kościele 58 zł. Niestety w tym roku dochody T. S. L. zostały silnie uszczuplone, gdyż galówkowy przewodniczący, 3 Majowach uroczystości, burmistrz miasta p. inż. Sierankiewicz, wbrew okólnikom, aby dochody ze wszystkich imprez urządzanych w tym dniu przypadły na T. S. L., dopuścił do festynu na rzecz Domu Żołnierza. Wogóle czas zerwać z mianowanymi z urzędu przewodniczącymi komitetów, którzy nie mają szczęścia do urzędzenia tych uroczystości co w tym roku okazało się bardzo wyraźnie. Nie uwiadomiono na czas ks. prałata Męskiego, w ostatniej chwili wyszukano referenta na Akademję p. Gawła a już szczytem pomysłów było urządzenie Akademji, w Domu Żołnierza za wstępami (dotychczas Akademje w Sokole były zawsze bezpłatne). Nic też dziwnego że na Akademji było aż 92 osób.

Kino „HENRYKA“

wyświetla od dziś rewelacyjny dramat p. t.

Obcym wolno całować

W CZTERDZIESTOLECIE PRACY T. S. L.

III.

Osadnicy na Wschodzie pozbawieni szkoły polskiej i kościoła potrzebują pomocy kulturalnej i to bezzwłocznej.

I praca T. S. L. weszła na normalne tory, wytknięte statutem. Społeczeństwo pomaga chętnie, ale praca raz podjęta wymaga nieustannego wysiłku i rozwoju. Dlatego stworzono nowe źródło dochodu „Danina oświatowa dla Małopolski Wschodniej“ na rzecz budowy szkół w Małopolsce Wschodniej.

Danina ta zorganizowana w r. 1923 dała do r. 1930 kwotę 688.094 zł. 55 gr. z czego na budowę szkół wydano 214.347 zł. 47 gr. na budowę domów ludowych 230.930 zł. 54 gr. Dzięki tej ofiarności społeczeństwa T. S. L. założyło do r. 1930, 209 szkół prawie wyłącznie w Małopolsce Wschodniej.

Po śmierci śp. dr. Adama, prezesem T. S. L. wybrany został p. Witold Ostrowski.

Dzieło odbudowy skończone, praca jednak nie ustaje, każde sprawozdanie przynosi nowe

NADEŚLANE

Ostrzeżenie!

Zarząd Kasyna Podoficerskiego 22 Pułku Artylerji Lekkiej w Rzeszowie oświadcza, że za długi p. Zeńczaka Józefa dzierżawcy kuchni powyższego kasyna nie bierze żadnej odpowiedzialności. Wymieniony nie ma żadnego upoważnienia do zaciągania jakichkolwiek zobowiązań na rzecz powyższego kasyna.

Za Zarząd Kasyna Podofic. 22 P. A. L.

Prezes
Szczęsny Jan
chorąży.

KRONIKA RZESZOWSKA

Program uroczystości poświęcenia Trzech Krzyżów. 1) Środa dnia 24 maja o godz. 4 po poł. Przeniesienie Krzyżów z pod kościoła OO. Bernardynów na plac budowy. 2) Czwartek 25 maja (Wniebowstąpienie Pana Jezusa) Nabożeństwo w kościele parafjalnym o godz. 8.30. Poświęcenie Krzyżów godz. 9.15. Dokona poświęcenia Najprzew. X. Infułat Momidłowski.

„Z wody na wodę“. Referat Sportowy „Polskiego Radja“ organizuje konkurs. Przedmiotem konkursu będą wycieczki klubowe lub niestowarzyszonych, odbyte w kraju w czasie od 15 maja do 15 października br. kajakami dowolnego typu ewentualnie z żaglem z załogą o dowolnej liczbie osób bez różnicy wieku i płci. Bliższe szczegóły jak i regulamin konkursu można przeglądać w Administracji Ziemi.

Wielkie zawody wiosennej eliminacyjne przed zawodami 10 Bryg. Kaw. o mistrzostwo armji, odbędą się w niedzielę dnia 21 maja br. na placu konkursowym 20 pułku uł. Ceny miejsc: siedzące 1 zł., stojące 50 gr., dla młodzieży szkolnej i szereg. 30. Czysty dochód na cele kulturalno-oświatowe 20 p. ułanów. Początek o godz. 14.

Zbiórka uliczna w dniu 25 b. m. odbędzie się Związku Kół Rodzicielskich. Związek reprezentuje 8 Kół Rodzicielskich szkół powszechnych na tutejszym terenie. Dochód zbiórki przeznacza się na kolonie wakacyjne oraz na dożywienie i odzież w porze zimowej dla biednej dziatwy szkolnej. Ufamy że cel zbiórki powyższej znajdzie zrozumienie.

Korty tenisowe otwarto d. 14 V Pol. Tow. Gimn. Sokół dla członków i ich rodzin, cena za godzinę 20 gr. od godziny 4-tej po południu za godzinę 40 gr.

Słup do wspinania w ogrodzie miejskim należy stanowczo usunąć, gdy jest to środek zabawowy i szkodliwy i brzydki. Wszystko może być dopuszczalne tylko nie to... Więc Komitety festyczne i towarzystwa jakoteż władze miejskie powinny dołożyć starań, żeby ten słup raz na zawsze wykluczyć. Tego się domaga dobro młodzieży i dobro ogólne.

owoce pracy, powstają nowe placówki nowe kierunki pracy. Dziś hasłem T. S. L. jest: „Przez oświatę do dobrobytu i potęgi Państwa Polskiego“, a głównym celem w dobie obecnej, to wychowanie obywatelskie szerokich mas. Jak dawniej, tak teraz T. S. L. chwytą się wszelkich sposobów. prowadzących do wytkniętego celu, program pracy oświatowej T. S. L. stał się bardzo szeroki i wszechstronny. Praca w T. S. L. tak się rozwinięła, że każdy człowiek, odczuwający potrzebę bezinteresownej pracy społecznej, może dla siebie znaleźć odcinek pracy.

Ze sprawozdań Zarządu Głównego dowiadujemy się, że wśród pracowników T. S. L. znalazły się wszystkie najwybitniejsze jednostki z Małopolski, że T. S. L. stało się szkołą życia społecznego. Wśród pracowników T. S. L. widzieliśmy wybitne indywidualności, jakimi są wielcy artyści, poeci, filozofowie, wybitni politycy, wogóle w pracy tej łączyli się ludzie o rozmaitych przekonaniach politycznych, z rozmaitych środowisk społecznych i poziomów intelektualnych. Ludzi tych łączyło i zbliżało do siebie umiłowanie wielkiej idei.

Wielka popularność, bezinteresowna i ochotna praca działaczy T. S. L. są podstawami wróżącymi Towarzystwu długą i wielką przyszłość, bo

Uroczystość 3 maja w Przybyszowce. Uroczystość tę poprzedził capstrzyk orkiestry Stow. Młodz. Polskiej. Z rana S. M. P. tak żeńskie jak i męskie ze sztandarem i orkiestrą, jakoteż Staż pożarna z sztandarem i masy obywaterek i obywateli, przy dźwiękach orkiestry ruszyli do kościoła, gdzie ksiądz Kanonik Chmurowicz odprawił uroczystą mszę świętą z odpowiednim kazaniem. Około godziny 10 orszak wszystkich parafjan ruszył z kościoła pod pomnik Grunwaldzki. Na wstępie wygłosił mowę wielce patriotyczną miejscowy ksiądz Katecheta i patron S. M. P. ksiądz Antoni Ziobro. Poczem obecni wzniesli okrzyk „Niech żyje Wolna i Niepodległa Polska“. Następną mowę miał druh S. M. P. p. M. chnica, później deklamowała druchna A. Kocanówna, w końcu bardzo wzniosłą i obszerną mowę wygłosił p. Rączy Antoni. Po każdej mowie orkiestra grała pieśni narodowe. Na zakończenie ruszył pochód odprowadzając sztandary tak S. M. P. jakoteż Straży pożarnej.

Program imprez L. O. P. P. Dnia 21 maja zbiórka na rzecz L. O. P. P. Godz. 9 pochód wojska, młodzieży szkolnej i organizacyj na rynek. Wygłoszenie mowy propag. L. O. P. P., następnie pochód pod pomnik Lisa-Kuli i złożenie transparentów. Komisja sędziowska przyzna 3 nagrody za najlepsze transparenty w kwocie I 30 zł., II 20 zł., III 10 zł. Godz. 14 demonstrowanie gazów drażniących na ulicach miasta. Godz. 16 pokaz nalotu eskadry lotniczej na Plac Wolności, gdzie odbędzie się pokaz obrony przeciwgazowo-lotniczej. Wstęp 10 gr. Dla członków L. O. P. P. za okazaniem legitymacji wstęp wolny. Uprasza się społeczeństwo o udekorowanie na czas tygodnia L. O. P. P. budynków flagami.

Z kościoła seminarjalnego. W dniu 25 maja, po nabożeństwie zwykłym szkolnym, seminarjalnym odprawionem w kościele parafjalnym, dokona na placu budowy o godzinie 9.15 Najprzew. Ks. Infułat Dr. Stefan Momidłowski uroczystego poświęcenia Trzech Krzyżów dla budującego się kościoła seminarjalnego. Kościół seminarjalny wziął sobie bowiem za zadanie podkreślać w czci szczególnie święta Pana Jezusa. Właśnie w tym roku wypada 1900 rocznica męki Odkupiciela, jego zmartwychstania i w niebowstąpienia. Niech z okazji poświęcenia odda Panu Jezusowi cześć i hołd młodzież naszego miasta i okolicy przez swój liczny w uroczystości udział. Przy tej okazji w dniu tegoż święta będzie się zbierać ofiary na rzecz budującego się kościoła, o które bardzo serdecznie prosi X. Dr. Jałowy. Również na placu budowy można się będzie wpisywać na arkuszach, które zostaną umieszczone w złoczonej kuli krzyża, mającego być umieszczonym na kopule, której wzniesienie wynosić będzie 42 metry. O liczny udział w uroczystości młodzieży jak i starszej publiczności prosi uprzejmie X. Dr. Jałowy. W czasie poświęcenia wygłosi stosowne okolicznościowe przemówienie X. infułat Momidłowski.

Ospę ochronną szczepić będą lekarze miejscy w biurze sanitarnem od 15 maja do 10 czerwca codziennie w godzinach 11-12 przedpoł. Przymusowi podlegają dzieci w 1, 7, 8, 9 i 10 roku życia. Świadectwa wydaje się w 8 dniu po szczepieniu.

rola T. S. L. jeszcze nie skończona i pole pracy ogromne. Ze sprawozdania Zarządu Głównego T. S. L. za rok 1931 dowiadujemy się, że obecnie T. S. L. liczy 332 Kół, 32.048 członków, czyteli i świetlic 992, przedszkoli 39, burs 18, domów ludowych 230, odczytów i pogadanek było 6076, kursów dla dorosłych 74, kursów' dokształcających 61, wypożyczalni książek było 496, bibliotek ruchomych 1175, czasopism wydano 661, średnich szkół utrzymanych w całości było 14, szkół powszechnych 7, częściowo utrzymanych 105.

Z powyższego skreślenia działalności T. S. L. na podstawie sprawozdań Zarządu Głównego T. S. L. widzimy, że Towarzystwo to istotnie jest najżywoźniejsze i oddające społeczeństwu nieocenione usługi. To też zasługuje na zupełne zaufanie i poparcie przez całe społeczeństwo, temwięcej, że należeć może każdy bez różnicy przekonań politycznych, płci, wieku, a wkładka roczna wynosi zaledwie 2 zł. Zatem winni wszyscy bez wyjątku obywatele Państwa Polskiego należeć do T. S. L. i popierać jego cele!

Dajcie

dzieciom błędnym obłady. Zgłoszenia na Plebanji

Walne Zebranie odbyło się dnia 14 maja Konstytucyjne Stowarzyszenie Absolwentów Rzeszowskiej Szkoły Handlowej, które związane zostało celem niesienia pomocy absolwentom Szkoły Handlowej pozostającym bez zajęcia. Wskład Zarządu weszli: prezes Broszkiewicz M., wiceprezes Szostkówna Z., sekretarz Eliasiewicz J., skarbnik Grabowski E., Mackiewicz K., Wiśniewska K., Ciąpalanka Z., Płaneta J., i Fünst J.

Akcja katolicka wydała z inicjatywy ks. Infułata M. Tokarskiego ulotki przeciwkomunistyczne. Bardzo treściwie i pięknie opracowane są doskonałym materiałem propagandowym. Zwracamy więc uwagę na nie wszystkich zainteresowanych. Informacyj udziela Drukarnia Udziałowa.

Na usługach sportu. Sport, stając się żywiołowym ruchem i kierunkiem wychowawczym, wprzągnął do swego rydwanu nie tylko milionową rodzinę tych, którzy ćwiczą, ale pociągnął za sobą talenty, wiedzę i naukę, służące mu piórem i iskrą Bożą. Niepodobna wymienić tych wszystkich nazwisk, jakie widnieją na okładkach książek z pośród profesorów uniwersytetów, znanych powag lekarskich, inżynierów i zawodowców. Kom. Zaruski, dr. Eugeniusz Piasecki, płk. W. Sikorski, Sedlaczek, dr. Dybowski, dr. Osmólski i t. d. i t. d. dają dzieła zawodowe, ścisłe, fachowe, a obok nich stają talenty literackie, gloryfikujące sport w poezji i w prozie. Wierzyński, Parandowski, Kusociński, Hausner rzucają na półki księgarskie literaturę nadobną. Księgarstwo polskie, które na terenie całego kraju pomiędzy 15 a 31 maja organizuje specjalne święto pod nazwą „Sport i wiosna”, da możliwość każdemu po cenach najprzystępniejszych sięgnąć do tej skarbnicy w dziedzinie literatury sportowej, zapoznać się z nią, wczytać, zorjentować i przekonać, że sport i sprawność fizyczna jest wielkim zagadnieniem społecznym.

2 dni w Warszawie

za zł. 10

pokoje dla turystów

W HOTELU ROYAL, CHMIELNA 31

wraz z bezpłatnym oprowadzeniem po mieście przez specjalnego przewodnika.

Prospekty na żądanie.

Głód na pograniczu Polesia! Korespondent nasz z Polesia donosi: Sytuacja gospodarcza Polesia pogarsza się z dnia na dzień. Przysłowiowa wytrzymałość Poleszuka z drudnością przeciwstawia się nędzy, jaka zaczyna się panoszyć na pograniczu wojew. poleskiego — szczególnie w pow. stolińskim. Są wioski, w których ludność nękana przez tyfus głodowy, z utęsknieniem czeka na nowy urodzaj szczawiu, delektując się narazie chlebem z kory brzozy i innych dodatków, które zawierają wszystko prócz mąki. Przednówek dla dziesiątków tysięcy gospodarstw włościańskich, które od Bożego Narodzenia nie mają chleba i żyją wyłącznie ziemniakami, a tych na długo nie starczy — jest bardzo ciężki. Najciężej jednak jest na pograniczu, gdzie o zarobki, ze względu na stagnację w przemyśle drzewnym jest trudno, część zaś ziem ornych i łąk, należących do włościan tamtejszych, leży po drugiej stronie granicy. Upelnorolnienie tych gospodarstw oraz akcja doradza, zakrojona na szeroką skalę, winna mieć miejsce w najbliższym czasie. Poleszycy na pograniczu z Z. S. S. R. muszą być otoczeni troskliwszą opieką. Polski Czerwony Krzyż zajął się już 3 wioskami w powiecie stolińskim, gdzie ludność pokotem leży spuchnięta z głodu.

Z kroniki żałobnej.

† **MAKSYMILJAN SAMBORSKI**, emerytowany wojskowy, zmarł w sobotę, dnia 13 maja b. r. w 43 roku życia. Pogrzeb odbył się w poniedziałek, dnia 15 maja b. r. o godz. 4 po poł.

REPERTUAR KIN:

„WANDA” wyświetla rewelacyjny dramat p. t. **OBCYM WOLNO CAŁOWAĆ.**

Księgowy-bilansista

długoletni, rutynowany

— poszukuje zajęcia popołudniowego —
— za bardzo niskim wynagrodzeniem —
»Wiadomość w Administracji Ziemi«

B. LEKARZ KLINIKI DERMATOLOGICZNEJ U. J.
i SZPITALA św. ŁAZARZA w KRAKOWIE

Dr. med. A. KOCH

specjalista

CHOROBY SKÓRNYCH i WENERYCZNYCH.
LECZENIE ŻYLAKÓW BEZ OPERACJI —
LECZENIE NIEMOCY PŁCIOWEJ.

Rzeszów 3 Maja 32.

Ordynuje: od 10-1 i od 4-7.

**Nie żałujcie grosza
na cele L. O. P. P.**

WILLA

z OGRODEM w środku miasta

zaraz do sprzedania.

Pośrednictwo wykluczone.

Wiadomość w Administracji Ziemi Rzeszowskiej.

„PAPIERNIA”

POLECA:

DUŻY WYBÓR

Kartki pocztowe

OBRAZÓW

Papier listowy

ręcznie malowanych

OPRAWA OBRAZÓW

PO CENACH BARDZO NISKICH.

WSZELKIE PRZYBORY SZKOLNE I KANCELARYJNE.

BANK SPÓŁDZIELCZY

ZIEMI RZESZOWSKIEJ

SPÓŁDZ. z NIEOGR. ODPOW. w RZESZOWIE

ZAMKOWA 3.

przyjmuje wkłady oszczędnościowe

ZŁOTOWE jak i DOLAROWE

za wysokim oprocentowaniem

Zalätwia inkasa — Przeprowadza przekazy zagraniczne.

NAWOZY SZTUCZNE

pod zboża okopowe, warzywa, na łąki

i specjalny nawóz pod kwiaty

„VEGETAMON”

NASIONA:

konieczyn, traw na

łąki, buraków,

warzyw,

duży wybór — jakoś gwarantowana

w Składnicy Kółek Rolniczych

W RZESZOWIE